

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 3-4 listopada 2017 r. na kierunku
***socjologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych**
Uniwersytetu Wrocławskiego

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	9
Dobre praktyki	10
Zalecenia	10
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	14
Dobre praktyki	17
Zalecenia	17
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	18
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	118
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	19
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	20
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	25
Zalecenia	25
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki	27

Zalecenia	27
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	229
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	31
Zalecenia	31
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	36
Załączniki:	36
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	37
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	37
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	38
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	58
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	59
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	59
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	59

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Tadeusz Bąk, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Andrzej Niesporek, ekspert PKA
2. dr hab. Leon Szot, ekspert PKA
3. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA ds. międzynarodowych
4. Artur Gawryszewski, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Sylwia Gamoń, ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *socjologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała kierunek socjologia. Poprzednie oceny kończyły się wydanie przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwał pozytywnych.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Socjologia	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk społecznych/socjologia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów – 180 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	– komunikacja społeczna – socjologia edukacji i badań rynku edukacyjnego – socjologia bezpieczeństwa i porządku publicznego – społeczności lokalne – badanie rynku	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	15 n-a, w tym 7 samodzielnych i 8 o doktorów	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	154	47
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	4500	-

Nazwa kierunku studiów	Socjologia	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk społecznych/socjologia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry – 120 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	– edukacja dla bezpieczeństwa wobec zagrożeń społecznych – badanie rynku – intercultural mediation – studia w j. angielskim (z osobną rekrutacją) – socjologia techniki i ekologii – socjologia przestrzeni – socjologia sztuki – aktywizacja społeczna – komunikacja społeczna i badanie rynku – stosowane badania społeczne	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	14 n-a, w tym 6 samodzielnych i 8 o doktorów	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	119	29
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	3000	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Oceniany kierunek studiów realizowany jest na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Wydział Nauk Społecznych (WNS) jest jednym z dziesięciu wydziałów stanowiących strukturę organizacyjną Uniwersytetu Wrocławskiego. Wydział ten powstał w 1988 r. na bazie wcześniej istniejących katedr i instytutów, które w większości wchodziły w skład innych wydziałów. Obecnie Instytut kształci na następujących kierunkach studiów stacjonarnych: Socjologia (I i II stopnia), Socjologia grup dyspozycyjnych (I i II stopnia), Praca Socjalna (I oraz II stopnia) oraz Socjologia Ekonomiczna (I stopnia). W systemie studiów niestacjonarnych oferowane są kierunki: Socjologia (I i II stopnia), Praca Socjalna (I stopnia), Socjologia Grup Dyspozycyjnych (I i II stopnia) oraz Socjologia Ekonomiczna (I stopnia). Od roku akademickiego 2012/2013 Instytut Socjologii posiada również w ofercie specjalność w języku angielskim na studiach stacjonarnych II stopnia - Intercultural Mediation na kierunku socjologia.

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia opiera się na: Statucie Uniwersytetu Wrocławskiego, Strategii Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego na lata 2013-2020, Strategii Rozwoju Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego 2013-2020 oraz zasadach kształcenia wynikających z wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji, w tym Kierunkowych Efektów Kształcenia dla kierunku Socjologia wraz z odniesieniami do obszarowych efektów określonych dla obszaru nauk społecznych.

Kształcenie na kierunku socjologia oraz praca zespołu badaczy realizowane są zgodnie ze strategią Uczelni oraz Wydziału i nakierowane na identyfikację i realizację szeroko rozumianych potrzeb edukacyjno-wychowawczych. Misją Uniwersytetu Wrocławskiego jest „poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury”, co się przekłada na „kształcenie studentów w duchu otwartości, samodzielności, uczciwości i tolerancji”. Studenci Uniwersytetu Wrocławskiego „przygotowują się do kontynuowania badań naukowych oraz do podejmowania samodzielnych zadań w społeczeństwie, w gospodarce krajowej i międzynarodowej.” Koncepcja studiów na wizytowanym kierunku opracowana jest zgodnie z przepisami prawa i jest osadzona na efektach kształcenia powiązanych z dyscypliną socjologia. Treść efektów oraz struktura programu są odpowiednie dla ogólnoakademickiego profilu nauczania. Koncepcja kształcenia oraz oferta dydaktyczna studiów socjologicznych znajduje swoje mocne oparcie w działalności badawczej pracowników Instytutu Socjologii.

Koncepcja kształcenia zakłada korzystanie w procesie kształtowania i rewizji programu kształcenia z wzorców krajowych i międzynarodowych, w tym dla studiów magisterskich z

uznanego programu kształcenia Erasmus Mundus MITRA, zaś przy opracowywaniu specjalności „Socjologia przestrzeni w układach lokalnych” z doświadczeń EFS.

.

Wydział Nauk Społecznych współpracuje z podmiotami społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi w zakresie doskonalenia kompetencji i rozwijania umiejętności praktycznych studentów. Celem współpracy jest tworzenie oraz korekta programów studiów i profilowanie sylwetek absolwentów, tak by ich kompetencje odpowiadały potrzebom pracodawców i rynku pracy. Wydział przedstawił wykaz interesariuszy zewnętrznych oraz informacje dotyczące zasad zawierania porozumień, a także przykłady zawartych już porozumień. W trakcie tworzenia i zmian programów na kierunku socjologia studia I i II stopnia przeprowadzane są rozmowy z interesariuszami dotyczące zapotrzebowania na kompetencje absolwentów na kierunku socjologia.

1.2.

Koncepcja kształcenia oraz oferta dydaktyczna studiów socjologicznych w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego ma swoje oparcie w działalności badawczej pracowników Instytutu. Główne kierunki badań realizowane przez pracowników Instytutu Socjologii mają swoje odzwierciedlenie w pozyskanych przez nich grantach oraz publikacjach. W zakresie badań statutowych realizowanych jest obecnie 16 tematów badawczych. W Instytucie realizowane są ogólnokrajowe i międzynarodowe projekty badawcze finansowane ze środków Unii Europejskiej oraz funduszy zagranicznych i krajowych. Pracownicy Instytutu Socjologii byli również wykonawcami w innych przedsięwzięciach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki. Dodatkowo, pracownicy realizują badania naukowe w ramach własnych tematów badawczych. Prowadzone badania wpływają na opracowanie i rozwój programu kształcenia. W części spośród realizowanych badań, przede wszystkim, w ramach ćwiczeń terenowych (ale nie tylko), biorą udział studenci. W roku 2013/2014 w ramach ćwiczeń terenowych realizowano 7 tematów, w roku 2014/2015 – 5 tematów, w roku 2015/2016 – 5 tematów, w roku 2016/2017 – 6 tematów. Tematy realizowanych ćwiczeń wskazują nie tylko na powiązanie prowadzonych badań z zapotrzebowaniem interesariuszy zewnętrznych (m.in. grup dyspozycyjnych i przedsiębiorców), ale także na ich istotne znaczenie dla ewaluacji procesu kształcenia (badania absolwentów). Bezpośredni udział w prowadzonych badaniach stwarza dodatkową możliwość zdobycia kompetencji badawczych. Dodatkowo, nauczyciele akademicy korzystają z wyników prowadzonych analiz oraz prac projektowych do wzbogacenia prowadzonych zajęć ze studentami, m.in. przez odniesienie do wyników przeglądu najnowszej, międzynarodowej literatury przedmiotu (często zakupionej ze środków projektowych), efektów analiz empirycznych, a także wykorzystywanie surowych danych ilościowych i jakościowych do realizacji zajęć seminaryjnych. Wyniki badań pracowników Instytutu w formie artykułów naukowych i monografii włączane są na bieżąco do tematyki i literatury poszczególnych kursów. Instytut wydaje także punktowane czasopismo „Forum Socjologiczne.” O wysokim poziomie naukowym Instytutu Socjologii świadczy także to, iż w 2012 roku Rada Naukowa

Instytutu Socjologii uzyskała uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii (obecnie: doktora nauk społecznych w zakresie socjologii). Od roku akademickiego 2017/2018 realizowane są również studia doktoranckie z zakresu socjologii w języku angielskim (PhD Programme in Sociology), na których istnieje m.in. możliwość kontynuacji kształcenia dla absolwentów specjalności Intercultural Mediation.

1.3.

Efekty kształcenia na kierunku socjologia posiadają właściwą strukturę, zgodną z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 (Dz. U. Nr 253, Poz. 1520). Dla każdego z poziomów, 11 efektów odnosi się do wiedzy, 11 do umiejętności i 7 do kompetencji (profil ogólnoakademicki). eEfekty kształcenia na II stopniu są rozwinięciem i pogłębieniem efektów kształcenia z I stopnia. Istnieje zatem logiczna zgodność między efektami na I i II stopniu. Efekty kształcenia powiązane są z koncepcją kształcenia i wraz z treściami programowymi, formami i metodami dydaktycznymi tworzą spójną całość. Efekty kształcenia zdefiniowane są dla wszystkich przedmiotów, zarówno obowiązkowych jak i wybieralnych. Przedmioty do wyboru są wpisane w program studiów, a ich efekty kształcenia przyporządkowane do efektów kierunkowych (co wskazuje matryca) do matrycy. Studenci mogą również wybierać przedmioty fakultatywne, socjologie szczegółowe, opiekunów prac seminaryjnych, licencjackich i magisterskich, a także prowadzących ćwiczenia terenowe. Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzą zarówno pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Socjologii, jak i praktycy spoza Uniwersytetu Wrocławskiego. Instytut Socjologii posiada zinstytucjonalizowane związki ze swoim otoczeniem zewnętrznym, co udokumentowane jest m.in. przez udział interesariuszy zewnętrznych w Konwencji Wydziału Nauk Społecznych oraz przedstawione listy interesariuszy zewnętrznych. Polityka jakości kształcenia systematycznie monitorowana jest przez Radę Programową Socjologii oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

W Instytucie prowadzi się badania losów absolwentów, które potwierdzają słuszność wyboru koncepcji kształcenia. Absolwenci socjologii znajdują zatrudnienie w firmach badawczych, międzynarodowych korporacjach, instytucjach publicznych oraz organizacjach pozarządowych.

Zapewnianie wysokiej jakości kształcenia w Instytucie zagwarantowane jest także przez korzystanie w procesie kształtowania i rewizji programu kształcenia z uznanych wzorców krajowych i międzynarodowych (m.in. uznane programy kształcenia na studiach magisterskich w skali światowej Erasmus Mundus MITRA, realizacja specjalności „Socjologia przestrzeni w układach lokalnych” ze środków przyznanych w ramach EFS). Wpływ na program kształcenia mają także studenci jako interesariusze wewnętrzni. Za pośrednictwem anonimowych ankiet ewaluacyjnych w systemie USOS studenci oceniają przygotowanie i prowadzenie zajęć.

.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku socjologia jest dobrze skonstruowana i atrakcyjna pod względem intelektualnym. Odpowiada aktualnej wiedzy i standardom akademickim, a także potrzebom rynku pracy. Kształcenie na kierunku socjologia jest zgodne ze strategią Uczelni

oraz Wydziału. Analiza badań naukowych oraz wynikających z nich publikacji pokazuje, iż jednostka prowadzi badania w zakresie obszaru wiedzy nauk społecznych odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek w dyscyplinie socjologia. Wyniki badań oraz treść publikacji naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i realizacji programu nauczania. Program kształcenia jest modyfikowany wraz z rozwojem obszarów i tematów badawczych realizowanych w ramach Instytutu Socjologii oraz dostosowany do realizowanych specjalności. Oferta zajęć fakultatywnych jest dostosowywana do aktualnie realizowanych w jednostce badań. W wypracowanie efektów kształcenia oraz założeń dydaktycznych zaangażowani są interesariusze. Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia na kierunku socjologia w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego są troska o wysoką jakość kształcenia i jej systematyczne monitorowanie, skuteczne starania na rzecz powiązania programu i treści kształcenia z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych, a także z najnowszymi badaniami pracowników i włączanych w proces badawczy studentów, rosnące umiędzynarodowienie wyrażające się przez udział w międzynarodowych programach dydaktycznych (Erasmus Mundus MITRA, FP7-ITN-Changing Employment) oraz systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej za sprawą szkoleń i wymiany międzynarodowej.

Analiza grantów, prowadzonych w ich obrębie badań oraz wynikających z nich publikacji pokazuje, iż jednostka prowadzi badania w zakresie obszaru wiedzy odpowiadającego obszarowi kształcenia. Badania mieszczą się w dyscyplinie socjologia do której odnoszą się przyjęte efekty kształcenia. W prowadzonych badaniach aktywnie uczestniczą studenci. Wyniki badań oraz publikacje są wykorzystywane w projektowaniu programu kształcenia, oraz w wielu wykładach i ćwiczeniach obowiązkowych a także do wyboru. Program kształcenia podlega modyfikacji w związku z rozwojem obszarów i tematów badawczych realizowanych w ramach Instytutu.

Dobre praktyki

Jako przykłady dobrych praktyk uznać należy systematyczny udział studentów w pracach badawczych realizowanych w Instytucie Socjologii. Przykładowymi projektami badawczymi w których uczestniczą studenci są:

„Wrocław Fashion Project” realizowany nieprzerwanie od 2012 roku.
Projekt międzynarodowy NCN/DFG Beethoven „PREWORK” (Młodzi pracownicy prekaryjni w Polsce i Niemczech: socjologiczne studium porównawcze warunków pracy i życia, świadomości społecznej i aktywności obywatelskiej”), Projekt ewaluacji „Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016” (współpraca naukowa Uniwersytetu Wrocławskiego i Urzędu Miejskiego Wrocławia), Badania ankietowe klientów Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto.

Wspomniane projekty są jedynie przykładem dobrych praktyk, a studenci i studenckie koła naukowe regularnie biorą udział również w innych przedsięwzięciach organizacyjnych i naukowych w Instytucie Socjologii.

W wyniku analizy raportu samooceny, oraz strony internetowej Instytutu, a także dołączonej

do raportu dokumentacji, stwierdzono iż programy kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia tworzą spójną koncepcję kształcenia zgodną z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Koncepcja ta odpowiada poziomowi prowadzonych studiów i zamierzeniom strategicznym Uczelni. Efekty kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalają na tworzenie systemu ich weryfikacji. W opracowaniu programów kształcenia oraz dostosowaniu efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy zaangażowani są w sposób systemowy interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. Treści programowe zostały odpowiednio dobrane zgodnie ze specyfiką socjologii jako nauki społecznej. Program realizuje cele naukowo-badawcze (zdobycie wiedzy) oraz praktyczne (nabycie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy i/lub w pracy naukowo-badawczej). Program studiów dla socjologii I i II stopnia oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim. Program studiów podlega zmianom wynikającym ze zmian w wewnętrznych aktach normatywnych Uniwersytetu Wrocławskiego, a także pod wpływem efektów monitorowania jakości kształcenia. Konstrukcja programów jest przemyślana, spójna i logiczna. Liczba punktów ECTS jest równomiernie rozłożona w każdym semestrze (30 pkt.). Jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom nakładu pracy studenta.

Program utworzony jest na podstawie Krajowych Ram Kwalifikacji, dopełniony zasadami organizacji procesu kształcenia wynikającymi ze Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego, Regulaminu Studiów oraz innymi regulacjami wewnętrznymi. Kluczowymi treściami kształcenia są przede wszystkim treści realizowane w ramach zajęć metodologiczno-warsztatowych, a także zajęć fakultatywnych oraz wybranych problemów socjologii szczegółowych, w ramach których prowadzący wykorzystują wyniki prowadzonych aktualnie badań naukowych. W celu lepszego dostosowania kształcenia studentów do rynku pracy,

istnieje blok przedmiotów związany z zarządzaniem, ochroną własności intelektualnej, sytuacją absolwentów na rynku pracy oraz przedmiotów prawniczych i ekonomicznych.

Treści kształcenia odpowiadają kierunkowym efektom kształcenia związanym ze studiami socjologicznymi. Liczebność grup studenckich regulowana jest Zarządzeniem Rektora 101/2015 oraz Zarządzeniem Dziekana WNS.50.11.2017.AW. Liczebność grup wykładowych, seminaryjnych, konwersatoryjnych, warsztatowych, laboratoryjnych oraz terenowych jest odpowiednia dla osiągania efektów kształcenia. Stosowanymi metodami kształcenia są: dyskusja nad tekstem, wykład, projekt, rozwiązywanie zadań, pisanie prac (raporty z badań, rozprawy, eseje, recenzje), studia przypadków, wizyty studyjne, praca w terenie. Wszystkie zajęcia, za wyjątkiem ćwiczeń terenowych i praktyk, wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Zgodnie z regulaminem studiów, wykłady mają charakter otwarty. Na kierunku socjologia nie jest prowadzone kształcenie w formie e-learningu, ale Uniwersytet Wrocławski jest na etapie wdrażania takiej platformy.

Studenci mogą w znacznej mierze indywidualizować swój program poprzez zajęcia wybieralne: przedmioty fakultatywne, socjologie szczegółowe, seminaria badawcze, seminaria licencjackie, seminaria magisterskie, warsztaty/ćwiczenia terenowe, praktyki, specjalności złożone z modułów. Studenci mają również możliwość wyboru grupy ćwiczeniowej. Istnieje także możliwość studiowania według indywidualnego planu studiów (samodzielny dobór przedmiotów) i indywidualnej organizacji studiów (zajęcia nie wymagają bezpośredniego udziału studenta). Zgodę na studia w takim trybie przyznaje Prodziekan ds. Kształcenia po zasięgnięciu opinii z-cy Dyrektora ds. dydaktycznych. Warunkiem uzyskania IOS jest średnia co najmniej 4,8.

Integralną częścią programu studiów są praktyki studenckie. Praktyki zawodowe mają charakter indywidualny i są obowiązkowe na I stopniu studiów (studia stacjonarne 5 semestr w wymiarze 66 h; studia niestacjonarne 6 semestr w wymiarze 30 h). Każdy student podejmuje praktykę w zakładzie pracy wybranym z listy Partnerów Instytutu Socjologii zamieszczonej na stronie Internetowej Instytutu (<http://www.socjologia.uni.wroc.pl/Studenci/Praktyki-studenckie>) lub przy akceptacji Koordynatora ds. Praktyk, znajduje samodzielnie firmę, która wyraża zgodę na przyjęcie go na praktykę. Na stronie Internetowej zamieszczono także wszystkie istotne dla odbywania praktyk dokumenty – zarządzenia, regulamin oraz szczegółowy wykaz opisu wiedzy i umiejętności, które student powinien nabywać w trakcie odbywania praktyk. Od roku akademickiego 2016/2017 obowiązuje zasada wysyłania na praktyki w trybie ciągłym. Oznacza to, że student ma prawo ustalić z pracodawcą termin odbywania praktyki w terminie najbardziej odpowiednim dla siebie, co stanowi znaczące uproszczenie procedury. W takim też trybie uzyskuje skierowanie na praktykę, natomiast formalnie uzyskuje zaliczenie w tym semestrze, w którym przypada obowiązek uzyskania takiego zaliczenia. Dlatego też Koordynator praktyk realizuje całą procedurę w trybie ciągłym, co umożliwia elastyczne dostosowanie oferty praktyk do potrzeb studentów i możliwości pracodawców.

Instytut Socjologii kształci socjologów w sposób wszechstronny - ich przygotowanie obejmuje zarówno treści o charakterze ogólnoteoretycznym, metodologicznym, badawczym, jak i specjalnościowym, a także praktycznym. Dobór przedmiotów w programie studiów jest podyktowany, po pierwsze, kanonicznymi wymogami kształcenia socjologów, po drugie, jest on efektem konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi (m.in. w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia), po trzecie, ulega on rozszerzeniu i uszczegółowieniu ze względu na zainteresowania naukowe kadry. W ciągu ostatnich lat, program systematycznie ewoluował, ulegała rozszerzeniu oferta specjalności i przedmiotów do wyboru.

2.2.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiąganych przez studentów w trakcie procesu kształcenia scharakteryzowane są każdorazowo w sylabusach do przedmiotów. Są nimi przykładowo: egzamin pisemny, egzamin ustny, praca zaliczeniowa, kolokwium zaliczeniowe, test wiedzy, ocena ciągła pracy studenta w trakcie semestru (m.in. ocena efektów pracy zespołowej i nabywania umiejętności wynikających z KRK), obecność i aktywność studenta podczas zajęć dydaktycznych.

Zasady dyplomowania i właściwe im metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiąganych przez studentów na zakończenie procesu kształcenia regulowane są przez Regulamin Studiów w Uniwersytecie Wrocławskim i Uchwałę Rady Instytutu z 20 stycznia 2010 r. Prace dyplomowe mają charakter teoretyczno-empiryczny, ich tematyka zależy od obszaru zainteresowań naukowych studenta oraz opiekuna pracy. Sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia osiąganych przez studentów na praktykach zawodowych dokonywane jest przez Koordynatora praktyk na podstawie dzienniczka praktyk. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów oraz praktyk związane są bezpośrednio z efektami kształcenia przypisanymi do danego modułu zajęć. Obejmują znajomość określonych treści z zakresu wiedzy, umiejętności analitycznych i kompetencji badawczych.

Dokumentowanie efektów kształcenia osiągniętych przez studentów realizowane jest na poziomie poszczególnych modułów, m.in. za sprawą przechowywania prac egzaminacyjnych, przechowywania w systemie USOS protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych w formie elektronicznej, a ich wydrukowanych i podpisanych kopii w Dziekanacie WNS. Wszystkie prace dyplomowe (licencjackie i magisterskie) przechowywane są w systemie Archwium Prac Dyplomowych (APD, www.apd.uni.wroc.pl), a przed dopuszczeniem do egzaminu dyplomowego sprawdzane są obowiązkowo w systemie antyplagiatowym.

Stosuje się systematyczną analizę wyników nauczania. Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych co semestr dokonuje analizy wyników ewaluacji prowadzonych zajęć, a jej rezultaty przekazywane są prowadzącym w celu poprawy jakości zajęć. Wyniki nauczania poddawane są także dyskusji zarówno w czasie spotkań Rady Programowej Socjologii, jak i w trakcie bieżących spotkań zespołu dydaktycznego. Systematycznie prowadzone są badania losów absolwentów (przez Zakład Socjologii Edukacji oraz w ramach ogólnopolskiego projektu <http://absolwenci.nauka.gov.pl>). Każdy student po egzaminie dyplomowym oddaje wypełnioną

kartę absolwenta, ułatwiającą monitorowanie jego losów. Instytut jest włączony w ministerialny system monitorowania losów absolwentów.

2.3.

Zasady rekrutacji na socjologię określone zostały zgodnie z uchwałą nr 78/2015 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego wraz z późniejszymi zmianami. Procedury rejestracji dokonywane są za pośrednictwem systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) i Internetowej Rejestracji Cudzoziemców na studia w j. angielskim (IRC). Odbývają się zgodnie z zarządzeniem nr 24/2016 rektora UWr z dnia 30 marca 2016. Kryteria przyjęcia na studia stacjonarne pierwszego stopnia uzależnione są od rodzaju zdawanej przez kandydata matury. Kandydaci z tzw. nową maturą przyjmowani są na podstawie listy rankingowej utworzonej na podstawie sumy uzyskanych punktów w tym z wyników egzaminów maturalnych z języka polskiego (w formie pisemnej), przedmiotu do wyboru tj. historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka oraz dowolnego języka nowożytnego. Wynik egzaminu maturalnego, wyrażony jako liczba uzyskanych procentów, pomnożony jest przez odpowiedni współczynnik. Kandydaci ze „starą maturą” przystępują do egzaminu. Rozmowa kwalifikacyjna odbywa się przed Wydziałową Komisją Rekrutacyjną (WRK). Podczas rozmowy kwalifikacyjnej Komisja Rekrutacyjna zadaje pięć losowo wybranych pytań z wiedzy o społeczeństwie (0-20 pkt.) zgodnie z uchwałą nr 78/2015 Senatu UWr. Rozmowa kwalifikacyjna oceniana jest w skali 0-100 punktów. Za pozytywny przebieg rozmowy kwalifikacyjnej uznaje się uzyskanie minimum 50 % możliwych do uzyskania punktów. Przyjęte zostają osoby, które zgodnie z listą rankingową uzyskają najwyższą liczbę punktów, w ramach ogłoszonego limitu przyjęć. O przyjęciu na studia stacjonarne drugiego stopnia decyduje miejsce na liście rankingowej sporządzonej na podstawie oceny na dyplomie dowolnego kierunku studiów pierwszego, drugiego stopnia lub jednolitych magisterskich. W pierwszej kolejności zostają przyjęci kandydaci z oceną wyższą niż 3,5. Na specjalność Intercultural Mediation studia stacjonarne drugiego stopnia w języku angielskim warunkiem przyjęcia jest posiadanie świadectwa ukończenia studiów pierwszego stopnia akredytowanej uczelni, znajomość języka angielskiego potwierdzona zdaniem testem językowym na poziomie B2 lub równoważnym (FCE, TOEFL- 550, IELTS 5,5-6,0, BEC Vantage i inne równoważne, międzynarodowe certyfikaty); z obowiązku przedstawienia wyników testu zwolnieni są kandydaci, dla których język angielski był językiem wykładowym na poprzednim etapie edukacji lub jest językiem ojczystym, oraz pozytywna ocena aplikacji przez koordynatora wydziałowego. Zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich na studia socjologii są zgodne z UCHWAŁĄ Nr 60/2014 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich na studia w Uniwersytecie. W wypadku kandydatów posiadających maturę zagraniczną przyjęcie na studia następuje na podstawie złożonych dokumentów zgodnie z Uchwałą nr 79/2015 Senatu UWr wraz z późniejszymi zmianami. Rekrutacja cudzoziemców, którzy mają prawo do podejmowania i odbywania studiów na zasadach obowiązujących obywateli polskich (np. posiadających Kartę Polaka, kartę stałego pobytu) i legitymujących się świadectwem dojrzałości lub dyplomem studiów wyższych uzyskanym poza granicami Polski

przebiega według innych zasad niż te, obowiązujące kandydatów z tzw. nową maturą wydaną w Polsce. Kandydaci ze świadectwem lub dyplomem zagranicznym są przyjmowani, na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Przy rekrutacji na studia w języku polskim wymagana jest udokumentowana znajomość języka polskiego na poziomie B2, a przy rekrutacji na studia w języku angielskim – znajomość języka angielskiego, również na poziomie B2. Uchwała nr 79/2015 Senatu UW r wraz z późniejszymi zmianami.

Procedura dyplomowania i archiwizacji prac dyplomowych w Instytucie Socjologii, od semestru zimowego 2016/2017, realizowana jest z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) na podstawie Zarządzenia Nr 98/2016 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wprowadzenia Procedury dyplomowania, sprawdzania prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD). Wszelkie informacje dostępne są na stronie internetowej Instytutu Socjologii. Zdecydowana większość prac dyplomowych w Instytucie ma charakter teoretyczno-empiryczny, a ich realizacja wiąże się z zaprojektowaniem i przeprowadzeniem autorskich badań socjologicznych z wykorzystaniem metod ilościowych, jakościowych lub mieszanych. Tryb procedowania prac dyplomowych jest regulowany przez Regulamin Studiów UW r, Zarządzenie Rektora 98/2016 oraz przyjęta przez Radę Wydziału Nauk Społecznych „Procedurę dyplomowania i archiwizacji prac dyplomowych na Wydziale Nauk Społecznych”. Corocznie Instytut przedstawia studentom ofertę seminariów dyplomowych (licencjackich i magisterskich) wraz z nazwiskami Opiekunów. Tematy prac dyplomowych proponują studenci zgodnie ze swoimi zainteresowaniami naukowymi. Opiekun pracy dokonuje oceny zasadności propozycji i możliwości ich realizacji. Po wstępnej akceptacji na seminarium, ostateczną wersję tematu promotor przedstawia do zatwierdzenia Radzie Naukowej Instytutu. Opiekun pracy dokonuje wyboru recenzenta pracy dyplomowej, kierując się dorobkiem naukowym i zainteresowaniami pracownika naukowego. W przypadku prowadzenia seminarium przez niesamodzielnego pracownika nauki (za zgodą Rady Wydziału), każdorazowo recenzenta pracy powołuje się spośród samodzielnych pracowników nauki. Egzaminy dyplomowe odbywają się przed trzyosobową komisją, której zawsze przewodniczy samodzielny pracownik nauki. Student otrzymuje trzy pytania: jedno związane z zalecaną literaturą, drugie z metodologii, pozostałe może wiązać się z problematyką omawianą w pracy. Osobno oceniana jest odpowiedź na każde pytanie. Z przebiegu postępowania sporządza się protokół, zawierający oceny poszczególnych części egzaminu a także ocenę pracy i ocenę całościową. Organizacja przebiegu procedury dyplomowania na studiach drugiego stopnia jest tożsama z procedurą realizowaną na pierwszym stopniu, magistrant odpowiada na pytania komisji dotyczące treści metodologiczno-teoretycznych zawartych w pracy, a także otrzymuje pytanie z zakresu wiedzy socjologicznej nabytej podczas toku studiów.

Wizytowana jednostka wypracowała także zasady potwierdzanie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. W Instytucie Socjologii została powołana komisja ds. potwierdzania efektów kształcenia (w Uchwała Nr 18/2017 Rady Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie powołania komisji w związku z rekrutacją na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się w roku

akademickim 2017/2018). Efekty uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie uczenia się poza systemem studiów) mogą zostać potwierdzone w Instytucie Socjologii wobec następujących osób:

- Posiadających świadectwo dojrzałości i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie (w przypadku absolwentów kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych oraz kolegów pracowników służb społecznych przystępujących do potwierdzania efektów uczenia nie jest wymagane spełnienie warunku pięcioletniego doświadczenia zawodowego).
- Posiadających tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia,
- Posiadających tytuł magistra lub równorzędny i co najmniej dwa lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie. Osoba zainteresowana może wnioskować o potwierdzenie efektów uczenia się na podstawie dokumentów poświadczających wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane poza systemem studiów, w tym: dyplomów, świadectw, certyfikatów, zaświadczeń i innych dokumentów. W uzasadnionych przypadkach Uczelnia może zastosować dodatkowe metody ustalenia wnioskowanych do potwierdzenia efektów uczenia się (na przykład egzamin).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan studiów dla ocenianego kierunku, czas trwania kształcenia oraz organizacja zajęć są poprawnie opracowane i pozwalają osiągać wszystkie zakładane efekty kształcenia. Analiza zawartości programu nauczania w tym doboru treści programowych w obrębie poszczególnych modułów oraz przedmiotów, pokazuje, iż uwzględnia on aktualny stan wiedzy oraz jest zgodny z zakładanymi efektami. W programie nauczania uwzględnia się także wyniki badań realizowanych w Instytucie oraz oparte na nich publikacje. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom studiowanie w trybie indywidualnego planu lub organizacji studiów. Mocną stroną programu nauczania są zajęcia w języku angielskim.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku oraz ich organizacja, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Odnosi się to szczególnie do wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań. Dotyczy to także kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Podczas wizytacji udostępniono Zespołowi oceniającemu przykładowe prace etapowe. Analiza wybranych prac etapowych wskazuje w większości przypadków na poprawny sposób weryfikacji efektów kształcenia. Na podstawie analizy udostępnionych prac dyplomowych można stwierdzić, że weryfikacja osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia w tym zakresie jest poprawna. Sposób oceny prac jest na ogół poprawny. Przebieg obron, sposób

formułowania pytań i ich zakres nie budzą zastrzeżeń. Konstrukcja kart opisu poszczególnych przedmiotów jest dobra. Karty zawierają wszystkie istotne informacje.

Szczegółowa analiza uchwał, zarządzeń oraz dokumentacji pozwala stwierdzić, że w wizytowanej jednostce są stosowane formalnie przyjęte i spójne zasady rekrutacji kandydatów. Informacja na ich temat jest dostępna. Określono zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania oraz zasady uznawania efektów i okresów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Uczelnia wypracowała w tym zakresie odpowiednie i przejrzyste procedury postępowania.

Dobre praktyki

Mocną stroną programu nauczania są zajęcia w języku angielskim.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Nad Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w Instytucie Socjologii czuwa Zastępca Dyrektora Instytutu Socjologii ds. Nauczania oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia.

W kompetencjach Zespołu ds. Jakości Kształcenia jest uczestniczenie we wdrażaniu i ewaluacji wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Instytucie Socjologii, jak również opracowanie mechanizmów doskonalenia procesu kształcenia. Zespół dąży do podnoszenia poziomu wykształcenia absolwentów i dostosowania oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz otoczenia społecznego. Ponadto opracowuje i przedstawia Radzie Instytutu Socjologii propozycje działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku socjologia oraz prowadzi działania monitorujące i analizujące jakość kształcenia na wszystkich prowadzonych specjalnościach i stopniach studiów. W kompetencjach ZJK jest: ocena wdrożenia procedur stosowanych dla zapewnienia jakości kształcenia, okresowe przeglądy programów kształcenia, opracowanie zasad zapewniających podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej, opracowanie kryteriów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, ocena warunków prowadzenia zajęć i stanu bazy dydaktycznej, wspieranie rozwoju uniwersyteckiego systemu obsługi studentów (USOS), koordynowanie badań ankietowych studentów oraz ocena ich wyników w zakresie programów kształcenia, warunków studiowania, efektów kształcenia, oceny dydaktyki oraz realizacji praktyk studenckich i monitorowania karier zawodowych absolwentów. Zespół współpracuje z Radą Interesariuszy, gromadząc, analizując i wykorzystując opinie pracodawców dotyczące programów kształcenia oraz analizując zgodność efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy; Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego

w zakresie monitorowania losów absolwentów i formułowania zaleceń dla realizowanych planów studiów; Sekcją Projektów Badawczych i Dydaktycznych w zakresie inicjowania i realizacji projektów dydaktycznych oraz zasad archiwizowania prac studenckich i raportów ZJK.

Zespół analizuje poszczególne elementy procesu kształcenia po zakończeniu każdego semestru zajęć oraz dodatkowo po zakończeniu każdego cyklu kształcenia. Zespół przedstawia Radzie Instytutu wnioski z oceny zajęć dydaktycznych oraz rezultaty oceny jakości kształcenia na prowadzonym kierunku i specjalności. Zespół na bazie oceny jakości kształcenia przedstawia rekomendacje dotyczące niezbędnych zmian dla poprawienia jakości kształcenia. Korzysta także w trakcie pracy z następujących narzędzi, które odnoszą się do różnych form weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studenta oraz absolwenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych: ewaluacja z zastosowaniem badań ankietowych studentów, hospitacje pracowników z zastosowaniem karty hospitacji, ewaluacja praktyk studenckich z zastosowaniem ankiet dla opiekuna praktyk i studenta odbywającego praktykę, raport studenta z realizacji praktyk, analiza kart przedmiotów pod kątem zgodności zakładanych efektów kształcenia z wynikami badań ankietowych studentów oraz pracodawców, oraz okresowe badanie ankietowe absolwentów. Zespół opracowuje i przedstawia Radzie Instytutu Socjologii propozycje działań związanych z zapewnieniem i poprawą jakości kształcenia na wszystkich prowadzonych specjalnościach i stopniach studiów. Prace Zespołu polegają w szczególności na ocenie wdrożenia procedur stosowanych dla zapewnienia jakości kształcenia, okresowej ocenie programów kształcenia, opracowaniu zasad i metod podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz kryteriów oceny tej kadry. Jednocześnie Zespół ma wspierać dyrektora i jego zastępców w działaniach, mających na celu zapewnienie odpowiedniej bazy dydaktycznej dla prowadzonych zajęć. Opisane powyżej działania są stale kontrolowane przez dyrekcję Instytutu, a na bieżąco koordynowane przez zastępcę dyrektora ds. nauczania, oraz są przedmiotem dyskusji w trakcie posiedzeń Rady Instytutu i zebrań pracowników. Stroną inicjującą projekty zmian programowych na kierunku socjologia są: Rada Programowa (powołane zostały Rady Programowe I i II stopnia), Koordynator specjalności Intercultural Mediation, zastępca Dyrektora IS ds. dydaktycznych. Wnioski są kolejno zatwierdzane przez Radę Instytutu, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Radę Wydziału. Jeśli zmiany są daleko idące (np. otwarcie nowej specjalności), wnioski są rozpatrywane również przez Senacką Komisję Nauczania i Senat UW.

Program podlega regularnemu przeglądowi, ze względu na konieczność dostosowywania go do aktów prawnych wyższego rzędu, a także poprawy, doskonalenia jakości kształcenia. Przykładem pierwszego typu zmian było m.in. wprowadzenie przedmiotów związanych z nabywaniem kompetencji w zakresie przedsiębiorczości i innych (Uchwała Senatu 17/2015), przykładem drugiego typu zmian jest powołanie nowych specjalności jak Socjologia przestrzeni czy Socjologia techniki i ekologii. Na specjalności Intercultural Mediation wprowadzono zwyczaj regularnego, cosemestranego spotkania Koordynatora, Z-cy dyrektora ds. dydaktycznych i Z-cy dyrektora ds. współpracy międzynarodowej i rozwoju ze wszystkimi studentami, którzy przekazują w trakcie dyskusji oraz anonimowo (pisemnie) uwagi do prowadzonych na specjalności zajęć. Następnie, uwagi te przekazywane są indywidualnie

pracownikom, a także stanowią podstawę do dyskusji o zmianach w programie nauczania i treściach nauczania w poszczególnych modułach w trakcie cosemestralnego spotkania ze wszystkimi nauczycielami akademickimi uczącymi na kierunku.

W stosunku do poprzedniej wizyty, wprowadzono następujące zmiany: zwiększono dostępności sylabusów do wszystkich realizowanych przedmiotów przez obowiązek ich zamieszczenia w systemie USOS; stworzono nową stronę internetową Instytut Socjologii, przyjazną dla studentów (m.in. za sprawą dostępności na urządzenia mobilne) oraz osób słabowidzących, zawierającej wszystkie niezbędne studentom informacje o programach nauczania, regulacjach oraz odnośniki do innych stron istotnych dla procesu dydaktycznego; poprawiono system organizacji praktyk m.in. za sprawą aktualizowanej listy instytucji je oferujących, dostępnej na stronie, a także elastyczne podejście do organizacji praktyk zawodowych w miejscach znalezionych przez samych studentów.

3.2.

Instytut Socjologii udostępnia publicznie wszystkie informacje odnoszące się do systemu kształcenia, a także spraw naukowych na dostosowanej do Systemu Identyfikacji Wizualnej (SIW) stronie internetowej Instytutu: www.socjologia.uni.wroc.pl. Nowa strona Instytutu działa od 2017 roku i została dostosowana do wszelkich wymogów stawianych przez przepisy m.in. jest dostępna dla osób z niepełnosprawnościami. Informacje zamieszczane są zarówno w języku polskim, jak i angielskim (strona jest dwujęzyczna), co ułatwia dostęp do nich studentom obcojęzycznym posługujących się językiem angielskim i kandydatom na studia pochodzącym spoza Polski.

Na stronie znajdują się wszystkie aktualne programy studiów, efekty kształcenia, zasady i warunki rekrutacji na wszystkie kierunki prowadzone w Instytucie Socjologii, dorobek naukowy oraz sylwetki pracowników wraz z ich dorobkiem naukowym i publikacjami. Można znaleźć tam również informacje o zasadach dyplomowania oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Ponadto studenci posiadają dostęp m.in. do regulaminów i dokumentów wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz do zasad archiwizacji prac dyplomowych. Na stronie upublicznione są także zasady przeprowadzania egzaminu licencjackiego, przyznawania Indywidualnej Organizacji Studiów i warunki wyboru zajęć wybieranych z programu MITRA. Instytut Socjologii posiada profil na portalu społecznościowym - facebook. Na którym m. in. w języku angielskim prowadzony jest profil specjalności „Intercultural mediation”. Oprócz tego informacje dla studentów przekazywane są na fanpage'ach Samorządu studenckiego, Wydziału Nauk Społecznych oraz Uniwersytetu Wrocławskiego, a także za pośrednictwem snapchata WNS i UW. Narzędzia mediów społecznościowych, oprócz samej strony Instytutu są wykorzystywane skutecznie w promocji Instytutu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia, a wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie

jakości jego końcowych efektów. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Zdecydowana większość kadry akademickiej w Instytucie Socjologii, prowadzących zajęcia na studiach licencjackich i magisterskich, posiada ukończone studia socjologiczne lub uzyskała stopień doktorski i/lub habilitację z zakresu socjologii. Dotyczy to wszystkich osób zaliczanych do minimum kadrowego na kierunku socjologia. Warto podkreślić, że obok kwalifikacji socjologicznych, część pracowników Instytutu posiada również potwierdzone stopniami i tytułami naukowymi kwalifikacje z innych dyscyplin, w tym ekonomii, , filozofii, historii, kulturoznawstwa, prawa, subdyscypliny - europeistyka. Ułatwia to prowadzenie własnymi zasobami kadrowymi przewidzianych w programie zajęć powiązanych z tymi dyscyplinami.

Minimum kadrowe na kierunku socjologia spełnia wymogi merytoryczne i prawne, obecnie w jego skład na studiach I stopnia wchodzi sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich i dziewięcioro pracowników ze stopniem naukowym doktora a na studiach II stopnia – sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich i sześciu ze stopniem naukowym doktora. Osoby tworzące minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia, a więc w dyscyplinie, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku socjologia.

Z istotnych osiągnięć warto odnotować systematyczny wzrost liczby publikacji wysokopunktowanych z tzw. „listy filadelfijskiej” (JCR), m.in. „Work, employment and society”, „Public health”, „Polish Sociological Review”, „British Journal of Industrial Relations”, „European Journal of Industrial Relations”, „Economic and Industrial Democracy”.

Dorobek teoretyczny i praktyczny sukcesywnie gromadzony i pomnażany przez pracowników Instytutu prowadzących zajęcia ze studentami socjologii, jest upowszechniany zarówno w publikacjach naukowych jak i w działalności dydaktycznej. Studenci uzyskują wiedzę o realizowanych przez pracowników projektach badawczych i wynikach badań w ramach przedmiotów kanonicznych i specjalistycznych. Jest ona także urzeczywistniana w opracowaniach dokonywanych przez studentów pod opieką pracowników Instytutu, szczególnie w pracach dyplomowych.

W ciągu ostatnich 5 lat za największe osiągnięcia dydaktyczne na kierunku socjologia należy uznać: (1) znaczne umiędzynarodowienie kierunku za sprawą uruchomienia specjalności „Intercultural mediation” (od roku akademickiego 2012/2013) na studiach II stopnia z zakresu socjologii, a także udział Instytutu Socjologii w programie Erasmus Mundus MITRA (więcej szczegółów w punkcie „Umiędzynarodowienie”). O ile cała kadra na specjalności była odpowiednio przygotowana do prowadzenia zajęć w języku angielskim, o tyle praktyka dydaktyczna w tym języku (od roku akademickiego 2013/2014) bezpośrednio przełożyła się na udoskonalenie tych kompetencji; (2) udział pracowników naukowo-dydaktycznych w międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów dla sfery publicznej w wymiarze transeuropejskim” (dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizowany przez Zakład Socjologii Grup Dyspozycyjnych w partnerstwie z Akademią Obronnych Sił generała Milana Rastislava Liptovský Mikuláš). Projekt, opisany bardziej szczegółowo w punkcie „Umiędzynarodowienie”, realizowany był na kierunku Socjologia grup dyspozycyjnych, jednak ze względu na liczny w nim udział pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Socjologii, a także doposażenie z jego środków Biblioteki WNS oraz pracowni komputerowej w Instytucie Socjologii, jego efekty odnoszą się także do kierunku Socjologia; (3) uruchomienie ze środków projektowych specjalności „Socjologia przestrzeni w układach lokalnych”, związanej z zespołem Zakładu Socjologii Miasta i Wsi (w ramach programu „Akademia Rozwoju kluczem wzmocnienia polskiej gospodarki” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego); (4) rozwój nowych i utrzymującą się popularność istniejących specjalności odpowiadających zarówno zapotrzebowaniu interesariuszy zewnętrznych, jak i wewnętrznych, jak i prowadzonym przez kadrę naukową badaniom.

Warto podkreślić, że pracownicy Instytutu Socjologii stanowią zasadniczy trzon specjalności anglojęzycznej na studiach II stopnia „Intercultural Mediation”, a ich kompetencje dydaktyczne w zakresie nauczania w językach obcych należy ocenić jako bardzo dobre, co znajduje swoje odzwierciedlenie w większości ocen studentów specjalności. Dodatkowo, część kadry dydaktycznej uczestniczyła w finansowanych ze środków europejskich kursach języka angielskiego w ramach programu „Rozwój potencjału i oferty edukacyjnej Uniwersytetu Wrocławskiego szansą zwiększenia konkurencyjności Uczelni” w celu zwiększenia umiejętności językowych niezbędnych do nauczania specjalności.

4.2.

Formalne zasady obsady zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie regulowane są Statutem i Uchwałą Senatu 87/2017. Zgodnie z tymi aktami, pensum dydaktyczne wynosi: 1) dla pracowników zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego – 210 godzin dydaktycznych; 2) dla pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych – 240 godzin dydaktycznych; 3) dla docentów – 270 godzin dydaktycznych; 4) dla starszych wykładowców – 360 godzin dydaktycznych; 5) dla wykładowców – 360 godzin dydaktycznych; 6) dla lektorów i instruktorów – 540 godzin dydaktycznych. Ze względu na pełnienie funkcji administracyjnych oraz kierowanie projektami badawczymi możliwe jest obniżenie pensum.

Projektując obsadę zajęć dydaktycznych w Instytucie Socjologii, przede wszystkim brane są pod uwagę kompetencje dydaktyczne pracownika, zgodność między działalnością dydaktyczną

i badawczą, ankiety ewaluacyjne, hospitacje, a także gotowość do podjęcia zajęć w wymiarze powyżej pensum. Chcąc zapewnić najwyższą jakość kształcenia, przedmioty należące do innych dyscyplin naukowych niż socjologia prowadzone są przez pracowników innych instytutów (przykładowo, przedmiot Filozofia społeczna prowadzony jest przez pracowników Instytutu Filozofii, Podstawy Logiki przez pracowników Katedry Logiki i Metodologii Nauk) lub przez własnych pracowników posiadających tytuły lub stopnie z danej dyscypliny (dotyczy to m. in. takich przedmiotów jak Encyklopedia Prawa, Ekonomia czy Zarządzanie projektami). Przedmioty badawcze i metodologiczne prowadzone są przez pracowników aktywnie prowadzących badania.

Niewielką część zajęć prowadzą doktoranci, którzy są zobowiązani do praktyki dydaktycznej Regulaminem studiów doktoranckich w Uniwersytecie Wrocławskim. Powierzone im przedmioty wpisują się w ich zainteresowania naukowe, prowadzone przez nich zajęcia są nadzorowane przez promotorów.

Również skromną część zajęć prowadzą pracownicy związani z uniwersytetem umowami cywilno-prawnymi. Dotyczy to przede wszystkim emerytowanych pracowników Instytutu, których wiedza i doświadczenie są wciąż doceniane przez studentów. Umowami związani są także specjaliści funkcjonujący w przestrzeni poza Uniwersytetem, jak choćby działacze organizacji pozarządowych czy praktycy zewnętrzni specjalizujący się w tematyce mediacji międzykulturowych prowadzący zajęcia na specjalności Intercultural Mediation.

4.3.

Od momentu ostatniej wizytacji PKA kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Socjologii jest względnie stabilna. Prowadzona przez Dyрекcję Instytutu polityka kadrowa zakłada: (1) pozyskiwanie pracowników samodzielnych spośród licznych i zdolnych adiunktów Instytutu Socjologii; (2) pozyskiwanie pracowników niesamodzielnych w ramach procedur konkursowych w celu rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu; (3) stanowienie sprzyjających okoliczności dla zdobycia tytułu profesora – urlopy naukowe dla doktorów habilitowanych; (4) pierwszeństwo w finansowaniu książek na stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora; (5) wzmocnienie kadrowe Instytutu przez korzystanie z możliwości zatrudnienia pracowników na stanowiskach naukowych ze środków zewnętrznych (projekty FP7 ITN Changing Employment oraz NCN-DFG Beethoven PREWORK, w latach 2013-2017; dr, projekt EC DG Employment PRECARIR, w latach 2015-2016); (6) uzupełnianie ewentualnych niedoborów kadrowych, wynikających m.in. z konieczności realizacji prac badawczych, urlopów naukowych i zdrowotnych pracowników, przez korzystanie z odbywających praktyki dydaktyczne w Instytucie doktorantów oraz pracowników zewnętrznych. Co do zasady zakłada się, że korzystanie z usług pracowników zewnętrznych należy do sytuacji wyjątkowych, gdy uzasadnione jest ono przede wszystkim względami merytorycznymi (np. wiedzą wynikającą z praktyki zawodowej koniecznej do realizacji efektów kształcenia na danym module lub wiedzą specjalistyczną połączoną z biegłością językową, jak to ma miejsce w przypadku niektórych zajęć na specjalności „Intercultural mediation”).

W okresie od ostatniej wizytacji PKA w 2011 r. kadra naukowa Instytutu Socjologii została wzmocniona przez awanse naukowe jego pracowników, w tym uzyskanie stopnia doktora habilitowanego przez 10 obecnych pracowników Instytutu Socjologii.

W ostatnich latach wzrosła liczba szkoleń, w których biorą udział pracownicy Instytutu Socjologii w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych: w 2012 r. – 2 osoby, 2013 – 4 os., 2014 – 3 os., 2015 – 3 os., 2016 – 8 os., 2017 (do września) – 1 os. Szkolenia dotyczyły przede wszystkim warsztatu badań jakościowych (analiza wielozmiennowa, schematy doboru próby) oraz ilościowych (komputerowa analiza danych, badania jakościowe w Internecie, badania wizualne), a także nabywania nowych kwalifikacji w zakresie oceny i poprawy jakości kształcenia (np. udział w seminariach bolońskich, szkoleniach dotyczących akredytacji w szkolnictwie wyższym, monitorowania karier zawodowych absolwentów).

System motywowania pracowników w Instytucie Socjologii UWr obejmuje (1) nagrody przyznawane za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne na wniosek Dyrektora przez JM Rektora UWr dla pracowników naukowych; (2) jednorazowe dodatki specjalne dla pracowników szczególnie aktywnych na polu naukowym, dydaktycznym lub organizacyjnym; (3) dowartościowanie najlepszych wyższym udziałem przy podwyżkach płac; (4) uwzględnienie osiągnięć przy zgłaszaniu wniosków o odznaczenia. Od ostatniej wizytacji przyznano następującą liczbę Nagród JM Rektora dla pracowników naukowych : 2012: 11, 2014: 16, 2015: 20, 2016: 17. Nagrodami JM Rektora są też objęci pracownicy administracyjni.

Ocena okresowa pracowników w Instytucie Socjologii prowadzona jest zgodnie z aktami normatywnymi obowiązującymi na Uczelni. Ocenie podlegają wszyscy nauczyciele akademicki nie rzadziej niż raz na dwa lata i nie rzadziej niż raz na cztery lata w przypadku posiadających tytuł profesora a zatrudnieni na podstawie mianowania. Na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej do wykazu ocenianych w danym roku akademickim mogą zostać włączeni jeszcze inni pracownicy, jeśli istnieją ku temu zasadne powody związane z brakiem osiągnięć lub skargami składanymi przez studentów. Komisja ocen pracowniczych jest powoływana na poziomie WNS, przewodniczącego wskazuje Dziekan a w jej skład wchodzi kierownicy jednostek organizacyjnych na wydziale, przedstawiciele związków zawodowych i studentów. Prowadzenie ocen pracowniczych wpisane jest w Statut Uniwersytetu Wrocławskiego i następuje na początku semestru letniego, w każdym roku akademickim. Oceny te mają wieloetapowy charakter i przebiegają według następującego harmonogramu: przekazanie do Instytutu Socjologii wykazu nauczycieli akademickich podlegających ocenie; przekazanie ocenianym pracownikom arkusza oceny do wypełnienia; formułowanie opinii na wypełnionym arkuszu przez bezpośredniego przełożonego, którym jest kierownik zakładu; wpis do arkusza opinii zawartych w ankietach studenckich przez dyrektora ds. dydaktycznych; wpisanie opinii przez dyrektora instytutu. Wypełnione osiągnięciami pracownika i opiniami ankiety są przekazywane przewodniczącemu wydziałowej komisji ds. ocen pracowniczych, następnie stanowią one przedmiot obrad i dalszych ocen tej komisji na specjalnym, zwykle wielogodzinnym posiedzeniu. Komisja formułuje następujące oceny: pozytywna, pozytywna z zaleceniem do opiniowania za rok, negatywna. Komisja może też odstąpić od opiniowania w

następujących przypadkach: pracownik przebywa na urlopie naukowym, pracownik korzysta z urlopu dla poratowania zdrowia, w czasie dokonywania oceny pracownik przebywa na zwolnieniu lekarskim, pracownik jest odsunięty od prowadzenia zajęć. Nauczyciel akademicki zapoznaje się z oceną, co potwierdza własnoręcznie wpisaną datą i podpisem. Dziekan WNS przekazuje arkusze ocen i protokół z posiedzenia komisji ds. ocen do działu kadr, który przedstawia Rektorowi wyniki oceny i złożone odwołania, oceniany ma bowiem prawo odwołać się od otrzymanej oceny.

Na osobną uwagę zasługuje arkusz oceny, który otwierają punkty dotyczące kariery zawodowej: data ukończenia studiów, data uzyskania stopnia doktora, data uzyskania stopnia doktora habilitowanego, data uzyskania tytułu profesora, łączna ilość lat pracy (w Uniwersytecie Wrocławskim i poza tą uczelnią), informacje o dodatkowym zatrudnieniu. W przypadku magistra i doktora występuje żądanie informacji w sprawie terminu złożenia rozprawy - magistrów pisze opinię promotor, doktorowi samodzielny pracownik naukowy kompetentny w temacie. W arkuszu oceny są wyróżnione 3 działy: działalność naukowa, dydaktyka, prace organizacyjne. Działalność naukowa obejmuje: opublikowane prace naukowe, przyjęte do druku prace naukowe, uzyskane granty badawcze i złożone wnioski grantowe, referaty wygłoszone na konferencjach, kierowanie zespołem badawczym, liczbę wypromowanych doktorów, przygotowanie recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków profesorskich, redakcje prac zbiorowych. Dydaktyka obejmuje: obciążenie godzinowe w okresie podlegającym ocenie oraz liczbę wypromowanych prac magisterskich i licencjackich. Prace organizacyjne obejmują: funkcje pełnione na uczelni, funkcje pełnione w organizacjach naukowych oraz inne funkcje organizacyjne. Tak skonstruowany arkusz oceny uwzględnia całokształt aktywności nauczyciela akademickiego i umożliwia sformułowanie pełnej oceny pracownika.

Okresowe oceny wywierają wpływ na zawodowe losy pracowników, były podstawą do wzrostu uposażeń w latach kiedy następowały podwyżki płac uwzględniające uznaniowość, stanowiły podstawę do występowania o nagrody rektorskie, były uwzględniane przy składaniu wniosków o odznaczenia państwowe, resortowe i uczelniane, były brane pod uwagę przy wynagrodzeniach aneksowych. Wykraczając poza materialne i moralne wyróżnienia podkreślić należy, że oceny służyły weryfikacji obciążeń dydaktycznych pracowników w przypadkach, gdy zbyt duża ilość godzin stanowiła przeszkodę w rozwoju naukowym. W latach 2011- 2017 żaden z pracowników nie uzyskał oceny negatywnej, natomiast piąta część ocenianych otrzymała w różnym czasie oceny pozytywne warunkowe z zaleceniem powtórnego oceniania za rok. Warunkowe oceny spowodowały korzystne zmiany w zakresie osiągnięć zgłaszanych do oceny w następnych latach. W złożonych sytuacjach (niejasne zapisy w arkuszu) pracowników podlegających ocenie zapraszano do udziału w posiedzeniach komisji ds. ocen pracowniczych, gdzie mogli przedstawić dodatkowe informacje i wyjaśnienia w sprawach powodujących zastrzeżenia członków komisji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i realizacji efektów na kierunku „socjologia”. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Socjologii współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym na zasadach zawartych umów o wzajemnej współpracy. Przedstawiono dokumenty potwierdzające współpracę z instytucjami naukowymi jak również dokumenty dotyczące współpracy z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu bieżącego aktualizowania treści programowych i realizacji efektów kształcenia. Instytut Socjologii współpracuje: ze stowarzyszeniem „Nomada” w ramach prowadzonej specjalności „intercultural mediation”, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w ramach partnerstwa w programie edukacyjnym „Bezpieczny Dolnoślązak”. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wyraża się poprzez opiniowanie specjalności na kierunku socjologia (np. opinia Navigo – Centrum Skutecznej Edukacji dotycząca specjalności „socjologia edukacji i badań rynku edukacyjnego”, opinia spółki Alnais dotycząca specjalności „komunikacji społecznej”, opinie firm Associates S.A., oraz CEDOZ Centrum Doskonalenia Zarządzania dotyczące specjalności „badania rynkowe”.

Przykładem współpracy Instytutu Socjologii z organizacjami społeczno-gospodarczymi jest również uczestnictwo w ramach projektu FP7-ITN-Changing Employment związanego z pełnieniem roli partnerów stowarzyszonych (associate partners) w projekcie przez następujące organizacje: Międzynarodowa Organizacja Pracy, NLP Neuroedukacja, UNISON, The Edrington Group, Volvo Group, European Trade Union Institute, Constulting Europe. W ramach współpracy partnerzy stowarzyszeni brali udział w dorocznym kolokwium dla doktorantów w ramach sieci we Wrocławiu „Annual Colloquium Changing Employment "Comparative European Social Models", gdzie przeprowadzone zostały szkolenia dla doktorantów (por. program kolokwium, szkolenie organizowane przez Neuroedukację oraz Volvo). Dodatkowo, uczestnicy sieci, w tym przedstawiciele ocenianego kierunku studiów, brali udział w szkoleniach w Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz odbywali staż w European Trade Union Institute. Innym przykładem dobrej praktyki jest realizacja projektu PRECARIR "Rozwój dualnego rynku pracy: przeciwdziałanie prekaryjnemu zatrudnieniu w nowych krajach członkowskich poprzez stosunki przemysłowe”, projekt nr VS/2014/0534,

okres realizacji: 1.12.2014 - 30.09.2016, finansowanie: the European Commission's DG for Employment, Social Affairs & Inclusion. W ramach projektu zebrano dane związane z udziałem partnerów społecznych w przeciwdziałaniu prekaryjnemu zatrudnieniu, które stały się podstawą raportu: *The rise of the dual labour market: fighting precarious employment in the new member states through industrial relations (PRECARIR) Country report: Poland*, CELSI Report no. 13, Bratislava: Central European Labour Studies Institute (CELSI). Raport oraz *policy briefs* zostały przekazane partnerom społecznym (organizacjom pracodawców – PZPB, Polskie Forum HR, i związkom zawodowym (NSZZ Solidarność, OPZZ), a obszerne informacje o badaniach zostały opublikowane w artykułach na łamach *Tygodnika Śląsko-Dąbrowskiej NSZZ Solidarność 10* (2016).

Kadra naukowa Instytutu Socjologii bierze również bardzo aktywny udział w popularyzacji socjologii we Wrocławiu. Pracownicy regularnie biorą udział w Dolnośląskim Festiwalu Nauki, uczestniczą również w ramach inicjatyw wydziałowych w wykładach realizowanych dla szkół średnich we Wrocławiu i województwie dolnośląskim. Bardzo ważnym elementem popularyzowania nauki jest bliska współpraca Instytutu Socjologii i Polskiego Towarzystwa Socjologicznego i związana z nią współorganizacja cykli spotkań popularyzatorskich dla szerokiej publiczności: „O socjologii z Literatką” (2011-2015), „Socjologiczne niedziele w Panato Cafe” (2015 do dziś) oraz „Klub pod cynamonem” (por. niżej – współpraca z otoczeniem zewnętrznym).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Instytut współpracuje z otoczeniem społecznym w celu wypracowania właściwych schematów kooperacji oraz uzyskania najbardziej optymalnego dwustronnego oddziaływania. Aktywność ta mieści się w działaniu służącym realizacji misji i strategii rozwoju Instytutu oraz posiada wielopłaszczyznowy charakter.

Dobre praktyki

Aktywny udział badawczo-eksperycki Instytutu Socjologii we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zalecenia

Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności badawczych w praktyce poprzez udział studentów w grantach badawczych realizowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Program realizowany na kierunku „Socjologia” w Instytucie Socjologii na Wydziale nauk społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego we Wrocławiu spełnia wymagania w zakresie umiejdzynarodowienia procesu kształcenia. Wzmocnienie aspektu umiejdzynarodowienia działań Instytutu Socjologii za sprawą programu Erasmus + polegało w ocenianym okresie przede wszystkim na podpisaniu nowych umów o współpracy dwustronnej z ośrodkami między innymi w (rok 2016) Brnie, Goteborgu, Leuven, Oslo, Rijece, Frankfurt nad Odrą, Glasgow i Bursie oraz (rok 2017) w Oviedo, Cluj-Napoca, Evry oraz trwają rozmowy z ośrodkami w

Berlinie (Freie Universitaet), Lund, Zagrzebiu oraz Lille I. Wraz z innymi uniwersytetami, w tym Uniwersytetem w Oviedo, Cluj-Napoca, Evry i Leuve, przygotowywana jest obecnie publikacja „Handbook of the Sociology of Work in Europe”, będąca międzynarodowym podręcznikiem socjologii pracy wydanym przez Palgrave. Instytut posiada bogatą ofertę zajęć w języku angielskim, a jej efektem jest dynamiczny w ostatnich latach rozwój umów o wymianie pracowników i studentów. Warto podkreślić, że studenci specjalności i programu MITRA, wraz ze studentami z Polski, są aktywnie włączani we wspólnotę studencką, m.in. za sprawą ich udziału w wydarzeniach studenckich, takich jak Dni Socjologa, ale też w corocznych międzynarodowych konferencjach naukowych „Communication and Culture” organizowanych przez Koło Naukowe Studentów Socjologii we współpracy z Indiana University–Purdue University Indianapolis (odbyło się 18 edycji konferencji). Podjęte przez władze dziekańskie we współpracy z koordynatorami Erasmus + na Wydziale i w Instytucie działania, m.in. znaczne uproszczenie procesu zaliczenia semestru po powrocie z wymiany, a także nowe umowy o współpracy poskutkowały pierwszymi symptomami zatrzymania negatywnego trendu w zakresie spadku liczby studentów socjologii uczestniczących w wymianie międzynarodowej.

Oceniając umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku Socjologia, ZO PKA doszedł do wniosku, iż obecne jest ono oceniane w kilku aspektach funkcjonowania. W ostatnich latach obserwowany jest systematyczny przyrost publikacji z listy A MNiSW (w tym m.in. publikacje w takich czasopismach, jak „British Journal of Industrial Relations”, „Work, Employment and Society”, „Polish Sociological Review”, „Economic and Industrial Democracy”, „Nursing Philosophy”, „Public Health”, „European Journal of Industrial Relations”. Instytut Socjologii należy do liderów na Wydziale Nauk Społecznych, jeśli chodzi o środki finansowe pozyskane w ramach grantów międzynarodowych i krajowych. Podjęto współpracę w ramach grantów z ważnymi partnerami gospodarczymi i instytucjami publicznymi w skali kraju i międzynarodowej, np. Międzynarodową Organizacją Pracy, NLP Neuroedukacja, UNISON, The Edrington Group, Volvo Group, European Trade Union Institute, Consulting Europe (projekt FP7-ITN Changing Employment). Umiędzynarodowienie kadry odbywa się zarówno za pośrednictwem wizyt naukowych pracowników spoza Instytutu Socjologii, którzy odbywają cyklicznie w Instytucie zajęcia dydaktyczne i warsztatowe, a także wyjazdów naukowych pracowników poza granice kraju. Pracownicy prowadzący zajęcia w ramach ocenianego kierunku uczestniczą w zagranicznych stażach naukowych, współpracują również indywidualnie z zagranicznymi ośrodkami, a w ramach badań statutowych prowadzą kwerendy zagraniczne.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Z danych przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA wynika, że w ramach ocenianego kierunku Socjologia, Jednostka podejmuje właściwe działania mające na celu aktywizację studentów i kadry naukowo – dydaktycznej do realizacji wymiany międzynarodowej, uczestnictwa w międzynarodowych programach i projektach. Przykładem konkretnych działań na polu umiędzynarodowienia procesu kształcenia są coroczne wyjazdy studentów i pracowników Instytutu Socjologii do uczelni partnerskich. W ramach realizacji programu kształcenia zapraszani są zagraniczni wykładowcy - studenci i pracownicy uczestniczą w wykładach dotyczących współczesnych trendów w socjologii.

Dobre praktyki

Kluczowym osiągnięciem Instytutu w zakresie współpracy międzynarodowej jest udział w programie Erasmus Mundus MITRA, którego bezpośrednią konsekwencją był rozwój anglojęzycznej specjalności na studiach II stopnia, „Intercultural mediation.” Ponadto, Instytut uczestniczy w prestiżowych programach badawczych, takich jak 7 Program Ramowy Unii Europejskiej, Programy Beethoven, Etiuda i Sonata Narodowego Centrum Nauki, a także the European Commission’s DG for Employment, Social Affairs & Inclusion.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Na bazę dydaktyczną Instytutu składają się sale wykładowe i ćwiczeniowe (712,31 m²), pokoje seminaryjne (542,8 m²) oraz przestrzeń wspólna (1789,7 m²), która obejmuje min. czytelnię w bibliotece wraz z ogrodem zimowym. W Instytucie znajdują się ponadto dwie bardzo nowoczesne pracownie komputerowe. Budynek jest wyposażony w pełny węzeł sanitarny (toalety na każdym piętrze). W ocenianym okresie powstała nowa pracownia komputerowa w Sali 232 (30 stanowisk komputerowych z dostępem bezprzewodowym do Internetu, projektor oraz ekran) a sala 340 (16 stanowisk komputerowych z dostępem do bezprzewodowego Internetu) została gruntownie wyremontowana i wyposażona w klimatyzację typu split, nowe meble, podwieszany projektor oraz tablicę. Największa sala wykładowa 240 jest wyposażona w projektor multimedialny z ekranem oraz nagłośnienie. Ponadto w analizowanym okresie udało się wyposażyć 6 sal ćwiczeniowych w podwieszane projektory. Dodatkowo do dyspozycji wykładowców jest sześć projektorów przenośnych oraz trzy notebooki - sprzęt dostępny dla pracowników i wykorzystywany na zajęciach w salach bez zamontowanych multimediiów. Wszystkie sale ćwiczeniowe i wykładowe zostały wyposażone w nowe rolety chroniące od światła słonecznego, ułatwiając pracę przy użyciu projektorów multimedialnych. Studenci

Instytutu Socjologii mają możliwość korzystania z Biblioteki zlokalizowanej na terenie kampusu Wydziału Nauk Społecznych. Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych powstała w roku 2000 z połączenia dwóch bibliotek: Biblioteki Instytutu Politologii i Biblioteki Filozofii, Logiki i Socjologii. Budynek Instytutu Socjologii jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada windy, dźwig oraz specjalnie wyposażone toalety. W zakresie procesu kształcenia osób niepełnosprawnych władze Instytutu stosują zasadę indywidualnego dostosowania procesu kształcenia w zależności od rodzaju i stopnia zaawansowania niepełnosprawności. Osobą odpowiedzialną za zapewnienie odpowiednich warunków kształcenia studentom niepełnosprawnym jest zastępca dyrektora ds. dydaktycznych. Budynek główny Instytutu Socjologii dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Posiada podjazd przy wejściu głównym i na parter budynku. Na pozostałe piętra budynku dostać się można dwiema windami. Wszystkie drzwi sal ćwiczeniowych, wykładowych oraz gabinetów wykładowców oznaczone są opisami w alfabecie Braille'a.

Od roku akademickiego 2012/2013 funkcjonuje Uniwersytecki System Obsługi Studiów. Każdy pracownik i student ma oficjalne mailowe konto uniwersyteckie. Wprowadzono zasadę porozumiewania w ramach realizowania obowiązków dydaktycznych tylko tymi kontami. Sekretariat dydaktyczny otwarty jest dla studentów codziennie od poniedziałku do piątku a także dla studentów niestacjonarnych w wyznaczone soboty (w trakcie zjazdu). Dziekanat obsługuje studentów we wszystkie dni powszednie z wyjątkiem poniedziałków a także w terminach zjazdów dla studentów niestacjonarnych. Studenci na terenie kampusu mają dostęp do dwóch kantyn (barów), w których mogą zjeść ciepły posiłek. Na piętrze pierwszym w budynku Instytutu Socjologii funkcjonuje bar kawowo-przekąskowy. Na terenie kampusu do dyspozycji studentów są punkty ksero a także automaty z napojami i przekąskami. Budynek Instytutu dysponuje także szatnią. Na terenie obiektu znajdują się pokoje do dyspozycji studenckich kół naukowych a także pokój dla zleceniobiorców. Studenci instytutu Socjologii mogą również korzystać z pełnej bazy akademików Uniwersytetu Wrocławskiego. W budynku głównym IS funkcjonuje również pokój socjalny, który wykorzystywany jest przez pracowników w przerwach między zajęciami dydaktycznymi. Pokój wyposażony jest we wszystkie niezbędne urządzenia kuchenne umożliwiające spożywanie ciepłych posiłków a także meble wypoczynkowe. W budynku Instytutu Socjologii istnieje dostęp do sieci wi-fi zarówno dla studentów jak i pracowników, a także dostęp do sieci Eduroam. Sieć obejmuje również korytarze i sale wykładowe oraz ćwiczeniowe wraz z gabinetami pracowników.

7.2.

Biblioteka uczestniczy w zintegrowanym systemie bibliotecznym VIRTUA oferującej w ramach jednej platformy biblioteki naukowe z całego świata, dzięki czemu zbiory Biblioteki można przeglądać przez Internet i tą drogą zamawiać. Czytelnicy korzystający ze zbiorów na miejscu mają dostęp do komputerów połączonych z Internetem oraz mogą korzystać z bezprzewodowego Internetu. Liczba woluminów książek to 99 696 , liczba woluminów czasopism to 23 640. Biblioteka WNS jest jedyną tak dużą na Dolnym Śląsku biblioteką specjalistyczną z zakresu szeroko pojętych nauk społecznych. Liczba zbiorów specjalnych to

422. Czytelnia wyposażona jest w komputery z bezpośrednim dostępem do sieci; możliwy jest również dostęp do Internetu w systemie bezprzewodowym. Biblioteka posiada dostęp do licencjonowanych elektronicznych zasobów wydawnictw ciągłych takich jak :

- baza JSTOR
- platforma EBSCOhost
- platforma ISI Web of Knowledge
- baza Scopus
- baza SpringerLink
- baza Wiley Online Library
- baza ScienceDirect
- Biblioteka Cyfrowa Wydziału Nauk Społecznych UW
- Repozytorium Wydziału Nauk Społecznych UW

W Bibliotece Wydziałowej dla osób z dysfunkcjami wzroku przygotowano odpowiednie oznaczenia drzwi do pomieszczeń w alfabecie Braille'a, specjalny komputer w czytelni oraz lampę z lupą. Biblioteka przystosowana jest do potrzeb studentów obcojęzycznych poprzez szeroki zbiór książek obcojęzycznych (głównie w językach angielskim, niemieckim, rosyjskim i francuskim, liczne czasopisma obcojęzyczne, wydzielona część zbiorów czytelni z książkami anglojęzycznymi, bazy czasopism obcojęzycznych dostępne online.

Studenci Instytutu Socjologii korzystają także z zasobów Głównej Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego, mieszczącej się przy ul. Fryderyka Joliot-Curie 12, która jest jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Polsce i Europie. Jednocześnie na mocy porozumienia podpisanego przez biblioteki uczelni publicznych we Wrocławiu, studenci mogą korzystać ze zbiorów bibliotecznych w innych uczelniach na podstawie ważnej legitymacji studenckiej.

Biblioteka WNS udostępnia druki na miejscu w czytelni i wypożycza na zewnątrz. Od roku 2005 uruchomiono system zamówień elektronicznych do wypożyczalni w roku 2007 dodano taką usługę do czytelni a od roku 2012 rozszerzono ofertę również na bazę czasopism, które obecnie można przeglądać i zamawiać przez Internet.

W roku 2010 powołano do życia Bibliotekę Cyfrową Wydziału Nauk Społecznych. Jej celem jest tworzenie kolekcji specjalistycznej, która będzie gromadzić cyfrowe kopie wybranych podręczników, monografii, czasopism i artykułów naukowych z dziedziny nauk społecznych oraz dorobek naukowy pracowników wydziału. Od roku 2014 Instytut jest uczestnikami projektu: Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego. Projekt ma na celu archiwizowanie i udostępnianie materiałów o charakterze naukowym i badawczo rozwojowym wytworzonych przez pracowników i doktorantów wydziału. W Instytucie Socjologii do dyspozycji studentów i wykładowców jest wiele programów komputerowych wykorzystywanych zarówno w celach dydaktycznych jak i badawczo-naukowych.

Do analizy jakościowej tekstów Instytut dysponuje programem Socjolog 2.0, który powstał przy współpracy Instytutu/ Program wykorzystywany jest zarówno w pracowniach, jak i na komputerach domowych pracowników i studentów. Zakupiono także pięć licencji na program NVivo 11. Program także służy do analizy jakościowej, dając duże możliwości

kategoryzowania i później analizy bazy danych tekstowych. Program umożliwia wizualizację w postaci diagramów, drzew, dodawanie notatek, generowanie zapytań do bazy zgromadzonych danych.

Zajęcia dydaktyczne oraz prace badawcze z analizy ilościowej prowadzi się programem SPSS, obecnie w wersji 24.0. Licencja na ten program, wraz z całym pakietem PS IMAGO Academic, odnawiana jest od prawie 20 lat, co daje kadrze ogromne doświadczenie w wykorzystywaniu możliwości programu. Licencja umożliwia pracę zarówno na komputerach Instytutu, jak i komputerach domowych pracowników i studentów.

7.3.

Doskonalenie bazy dydaktycznej realizowane było w trakcie ocenianego okresu wielokrotnie, zarówno na wniosek studentów jak i pracowników Instytutu Socjologii. W kwietniu 2017 r. powołano Komisję, która przeprowadziła przegląd wszystkich sal i gabinetów pracowników. W trakcie wizytowania sal Komisja rozmawiała o potrzebach Instytutu zarówno ze studentami jak i pracownikami. Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół odnośnie potrzeb remontowych oraz koniecznych zakupów niezbędnych w doskonaleniu bazy dydaktycznej i naukowej. Obecnie na podstawie protokołu doskonalą się infrastrukturę również pod kątem planowanego we Wrocławiu w 2019 r. Ogólnopolskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. W czerwcu 2017 zakupiono rolety do wszystkich sal, a także zamontowano rzutniki multimedialne w salach ćwiczeniowych i wykładowych. Jednocześnie rozwój infrastruktury stanowi istotny element spotkań zespołu dyrektorskiego, na których omawiane są kolejne zmiany usprawniające funkcjonowanie infrastruktury Instytutu Socjologii. Doskonalenie i uzupełnianie bazy systemu bibliotecznego, polegające na zakupie nowych tytułów czasopism zwłaszcza anglojęzycznych, podręczników i książek jest realizowane przez Kierownik Biblioteki na wniosek Dyrektora Instytutu Socjologii. W ocenianym okresie nastąpił zdecydowany wzrost tytułów związanych z socjologią i jej kształceniem

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uniwersytet Wrocławski zapewnia studentom ocenianego kierunku studiów, odpowiednią bazę dydaktyczną służącą realizacji procesu kształcenia na kierunku socjologia do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku. Biblioteka jest bardzo dobrze prowadzona i całkowicie odpowiada współczesnym standardom. Księgozbiór, zawiera niezbędne, w kształceniu na kierunku „socjologia”, pozycje i jest na bieżąco aktualizowany.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studentom wizytowanego kierunku oferowane jest wsparcie merytoryczne nauczycieli podczas prowadzonych zajęć, bądź w czasie konsultacji. Studenci mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi mailowo, telefonicznie oraz na konsultacjach, które odbywają się co najmniej dwa razy w tygodniu. Podczas spotkania z ZO PKA studenci zgodnie oświadczyli, że często podejmują rozmowy ze swoimi nauczycielami w różnych celach, takich jak: chęć zapoznania się z bieżącymi wynikami egzaminów cząstkowych, skonsultowania prac nad realizowanym w ramach zajęć projektem, omówienia aktualnych problemów z opiekunem danego roku czy konsultacji naukowej dotyczącej nowych pomysłów, z których szczególnie korzystają członkowie kół naukowych. Podczas zajęć, jak i konsultacji studenci spotykają się z życzliwym podejściem ze strony nauczycieli akademickich i władz dziekańskich. Mała liczba osób w grupie oraz przyjazna atmosfera panująca podczas zajęć pozytywnie wpływa, w opinii studentów, na proces doskonalenia ich umiejętności i pogłębiania wiedzy. Ponadto, studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA podkreślili dużą wartość, jaką niosą im zajęcia grupowe, podczas których konfrontują swoje pomysły i rozwiązania z innymi studentami, a także nauczycielem. Świadomość poziomu wiedzy oraz umiejętności swoich rówieśników jest dla studentów również motywacją do ciągłego rozwoju. Dodatkową motywacją do zdobywania wiedzy i rozwijania swoich umiejętności naukowych oraz badawczych jest również corocznie przyznawana przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych nagroda za najlepszą pracę magisterską. Na wizytowanym kierunku oferowane jest również wsparcie materialne studentów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie ocenili system pomocy materialnej funkcjonujący na uczelni.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że w poprzednich latach pojawiły się trudności z określeniem dokładnego terminu przyjmowania dokumentów stypendialnych. Problem z identyfikacją terminu był uzależniony od czynności materialno-technicznej polegającej na przekazaniu listy złożonych wniosków stypendialnych do władz dziekańskich przez pracownika administracyjnego. Studenci wskazali, że było to rozwiązanie bardzo godzące w zasadę przejrzystości, gdyż informacja o dokonaniu czynności nie była upubliczniana, a w efekcie niektórzy studenci składali wnioski bezskutecznie. Jednocześnie studenci zaznaczyli, że zgłaszali problem władzom dziekańskim, co zaowocowało w bieżącym roku akademickim ogłoszeniem dokładnego terminu dniowego, do którego studenci mogą zgłaszać wnioski stypendialne. W opinii studentów jest to rozwiązanie, które w pełni popierają i uważają, że obecnie zarówno sposób rozdziału środków, warunki wnioskowania o stypendium, jak i wymogi formalne, ich zdaniem, są obiektywne i sprawiedliwe.

Na wizytowanym kierunku funkcjonują cztery koła naukowe: Koło Naukowe Studentów Socjologii, Koło Inicjatyw Społecznych Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademickie Koło Naukowe Security&Society oraz Akademickie Koło Naukowe Studentów Pracy Socjalnej „PO MOC”, które skupiają wokół swojej działalności zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Studenci w ramach działalności kół podejmują badania naukowe, przygotowują się do udziału w konferencjach, czy napisania publikacji, jak również realizują proponowane przez członków kół projekty. Głównym działaniem prowadzonym przy współudziale wszystkich kół naukowych oraz władz dziekańskich

są corocznie organizowane Dni Instytutu Socjologii - konferencja naukowa połączona z integracją środowisk funkcjonujących na wydziale.

Działalność kół naukowych finansowana jest ze środków uczelnianych, przyznawanych przez Prorektora ds. studenckich na podstawie opinii Rady Kół Naukowych. Rada Kół Naukowych jest organem uczelnianym, w skład którego wchodzi przedstawiciele studentów. Uwagę, jaką zgłosili członkowie kół naukowych działających na wizytowanym kierunku, jest częsty brak środków finansowych na rozwijanie planowanych projektów. Studenci wskazali, że corocznie składają wnioski o dofinansowanie do Rady Kół Naukowych, jednak od kilku lat nie zostało im przyznane żadne wsparcie finansowe. Jest to sytuacja, która bardzo ogranicza ich możliwości rozwojowe. Studenci ocenili, natomiast, pozytywnie wsparcie merytoryczne oraz zaangażowanie w działalność kół swoich opiekunów naukowych.

Na wizytowanym kierunku aktywnie funkcjonuje również samorząd studencki. Studenci za pośrednictwem członków samorządu studenckiego mają swoich przedstawicieli w organach uczelnianych, takich jak Rada Wydziału, Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, czy Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Ponadto, członkowie samorządu czynnie reprezentują studentów podczas cyklicznych spotkań z władzami dziekańskimi, na których omawiane są bieżące pomysły, propozycje i problemy studenckie. Studenci działający w strukturach samorządu bardzo pozytywnie ocenili wsparcie, w tym materialne, jakie otrzymują od władz dziekańskich. Studenci wiedzą, że mogą zgłosić się do władz dziekańskich z każdym pomysłem, a w razie problemów wspólnie z władzami dziekańskimi poszukują rozwiązania.

Uczelnia wspiera wydziałową samorządność studencką również w postaci materialnej, poprzez udzielanie pomocy finansowej przeznaczonej na działalność samorządu, zgodnie z potrzebami studentów. Studenci działający w strukturach samorządu wydziałowego zgodnie oświadczyli, że nie posiadają stałego budżetu, jednakże wsparcie udzielane jest im w miarę ich potrzeb, proporcjonalnie do planowanych wydatków, a przez tak przyjęty system władze dziekańskie są bardzo dobrze zorientowane w projektach podejmowanych przez studentów. Do dyspozycji studentów działających w samorządzie wydziałowym oddane zostało pomieszczenie umożliwiające im swobodną pracę. Jest to również miejsce spotkań studentów, gdzie mają możliwość zgłaszania swoich problemów czy uwag. Na pozytywną ocenę, zdaniem studentów, zasługuje również Biuro Karier Uniwersytetu Wrocławskiego, które przygotowuje oferty staży, kursów, czy szkoleń, w tym umiejętności miękkich, mających na celu dobre przygotowanie oraz wsparcie studentów w kontaktach ze środowiskiem zawodowym i społecznym. Pomimo dużej odległości pomiędzy Wydziałem Nauk Społecznych, a Biurem Karier jest to miejsce, z którego studenci chętnie korzystają. Dwa razy w ciągu roku akademickiego pracownicy Biura przeprowadzają spotkanie informacyjne ze studentami wizytowanego kierunku w celu przedstawienia oferty oraz zachęcenia studentów do skorzystania z przygotowanych form wsparcia. Dużą wartością dla studentów ma fakt, że podczas wizyty w Biurze Karier mogą skonsultować się z doradcą zawodowym i w jakiś sposób poznać realia obecnego rynku pracy. Ponadto, Biuro przygotowuje wiele ciekawych inicjatyw mających na celu przedstawienie szerokich perspektyw zawodowych studentom, w tym kierunku socjologia. Przykładem takich działań jest organizowanie warsztatów "Czy humanista może zostać programistą" (skorzystało 4 studentów wizytowanego kierunku), czy wykładów "#bezpiecznie" o pracy i karierze w służbach mundurowych.

Na wizytowanym kierunku oferowane jest również wsparcie dla osób niepełnosprawnych. W ramach pomocy świadczonej studentom proponowana jest pomoc w rozwiązaniu problemów związanych z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych na wydziale, w tym pokonywania barier technicznych. Ponadto, niepełnosprawnym studentom zapewniono wsparcie w procesie uczenia się poprzez możliwość realizowania przedmiotów w trybie indywidualnej organizacji studiów, w tym ustalenia warunków zaliczeń i realizacji materiału

w ramach przedmiotu z nauczycielem akademickim prowadzącym dany moduł, czy wsparcie materialne. Co więcej, studenci niepełnosprawni, którzy zgodnie z programem studiów muszą uczęszczać za zajęcia z wychowania fizycznego w danym semestrze, mogą skorzystać z oferty zmiany formy zajęć. Studenci niepełnosprawni mogą realizować zajęcia w dedykowanej im "grupie rehabilitacyjnej", gdzie zostały im zaproponowane alternatywne ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne lub ćwiczenia relaksacyjno-oddechowe. Dobór ćwiczeń zależy od dysfunkcji uczestnika zajęć oraz zalecenia lekarskiego. W bieżącym roku akademickim Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, odpowiedzialne za prowadzenie "grupy rehabilitacyjnej" zaproponowało studentom niepełnosprawnym ćwiczenia "zdrowe plecy". Z informacji przekazanej przez osobę odpowiedzialną za wsparcie studentów niepełnosprawnych wynika, iż obecnie żaden ze studentów kierunku socjologia nie uczestniczy w zajęciach "grupy rehabilitacyjnej".

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, w tym sale ćwiczeniowe są dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych, umożliwiając im swobodne realizowanie programu kształcenia i tworząc komfortowe warunki do nauki.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że w przypadku zaistnienia problemów, mogą skorzystać z wielu kanałów komunikacji, takich jak możliwość zgłoszenia uwag podczas spotkania z władzami dziekańskimi, bądź za pośrednictwem przedstawicieli samorządu studenckiego lub nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Studenci mogą szukać wsparcia również u opiekunów dydaktycznych danego rocznika. Studenci są dobrze zorientowani w ścieżkach zgłaszania problemów i w razie konieczności chętnie z nich korzystają.

Podczas spotkania z ZO PKA wszyscy studenci, a zwłaszcza przedstawiciele samorządu, zgodnie oświadczyli, że władze dziekańskie cechują się dużą otwartością i chętnie podejmują dialog ze studentami.

8.2.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wykazali się dużą wiedzą na temat oferowanych środków wsparcia oraz form motywowania. Zgodnie oświadczyli, że są informowani o nich za pośrednictwem wielu kanałów, takich jak platforma USOS, strona internetowa wydziału, poczta elektroniczna, jak również przez pracowników dziekanatu, nauczycieli prowadzących zajęcia, opiekunów danego rocznika lub Biuro Karier. Władze dziekańskie na początku każdego roku akademickiego organizują spotkania ze studentami, w tym z nowoprzyjętymi, podczas których wprowadzają młodych adeptów w zasady panujące na uczelni, przedstawiają najważniejsze organy i władze uczelni oraz informują o formach wsparcia, w tym osób niepełnosprawnych. Corocznie samorząd studencki przeprowadza szkolenie dla pierwszorocznych studentów z praw i obowiązków studenta, w czasie którego również przedstawia najważniejsze formy wsparcia studentów, wskazuje miejsca oraz osoby, do których studenci mogą zgłaszać się z problemami i zachęca do kontaktu z samorządem.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system informowania o formach opieki i wsparcia studentów funkcjonuje bardzo dobrze, a studenci mają dużą wiedzę na temat prowadzonych przez władze dziekańskie działań oraz chętnie z niej korzystają. Zdaniem studentów jest to wiedza aktualna, a mnogość kanałów, którymi płyną do nich informacje pozwala na bardzo dobrą bieżącą orientację w dostępnych formach wsparcia. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali również kilka możliwości oceny prowadzenia działań informacyjnych na temat form wsparcia i motywowania studentów przez jednostkę. Jako najbardziej skuteczne wskazali składanie swoich opinii za pośrednictwem samorządu studenckiego (który przekazuje zdanie studentów podczas cyklicznych spotkań z władzami dziekańskimi) oraz zgłaszanie uwag do opiekunów poszczególnych roczników. Studenci wskazali również istnienie ścieżki nieformalnej, z której chętnie korzystają, w postaci rozmów

z nauczycielami akademickimi, będącymi jednocześnie przedstawicielami władz dziekańskich, czy władz instytutu. Z takiej możliwości bardzo chętnie korzystają studenci, którzy w bieżącym semestrze uczęszczają na zajęcia prowadzone przez takiego nauczyciela akademickiego, ponieważ niejednokrotnie są pytani przez nauczyciela oraz zachęcani do dzielenia się swoimi opiniami na temat prowadzonych działań.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA zgodnie oświadczyli, że chętnie dzielą się swoimi opiniami z władzami, ponieważ mają poczucie, że ich głos jest wysłuchiwany. Niejednokrotnie po uwagach zgłaszanych do władz dziekańskich zauważali działania mające na celu zmianę poruszanej sytuacji. Przykładem takich działań jest podjęcie przez władze dziekańskie konsultacji ze studentami na temat ich potrzeb i pomysłów związanych z zamiarem zaprojektowania nowej strony internetowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wizytowanym kierunku panuje bardzo dobra atmosfera sprzyjająca ciągłej wymianie zdań i opinii pomiędzy studentami, a władzami instytutowymi i władzami dziekańskimi.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali wiele kanałów komunikacji z ww. władzami, z których bardzo chętnie korzystają. Wsparciem w przekazywaniu opinii studenckiej jest aktywnie działający samorząd studencki, który służy studentom pomocą również w rozwiązywaniu sporów, i problemów. Atutami, które są stale doceniane przez studentów wizytowanego kierunku są m. in. życzliwa postawa kadry akademickiej, cechująca się dużą wiedzą merytoryczną, dobrze zorganizowany i rozbudowany system pomocy materialnej, czy możliwość rozwoju swoich zainteresowań w ramach działalności kół naukowych. Studenci zaangażowani w działalność kół bardzo cenią sobie możliwości rozwoju oraz wsparcie merytoryczne, jakie otrzymują od swoich opiekunów. Uwagę, jaką zgłosili studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA jest brak finansowania działalności kół w ostatnich latach.

Dodatkowo, studenci bardzo pozytywnie oceniają proces wspierania osób z niepełnosprawnościami polegający na oferowanej pomocy w formie wsparcia materialnego, czy możliwości indywidualnego podejścia kadry akademickiej, skierowanego na wsparcie procesu uczenia się, włącznie z wprowadzeniem alternatywnych zajęć z wychowania fizycznego.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Zaleca się zwiększenie wsparcia działalności kół naukowych, w postaci zagwarantowania środków finansowych na realizację głównych przedsięwzięć proponowanych przez studentów, w konsultacji z właściwymi opiekunami naukowymi kół.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
- Zwiększenie dostępności sylabusów - korekta systemu praktyk	W stosunku do poprzedniej wizyty, wprowadzono następujące zmiany: zwiększono dostępności sylabusów do wszystkich realizowanych przedmiotów przez obowiązek ich zamieszczenia w

	systemie USOS; stworzono nową stronę internetową Instytut Socjologii, przyjazną dla studentów (m.in. za sprawą dostępności na urządzenia mobilne) oraz osób słabowidzących, zawierającej wszystkie niezbędne studentom informacje o programach nauczania, regulacjach oraz odnośniki do innych stron istotnych dla procesu dydaktycznego; poprawiono system organizacji praktyk m.in. za sprawą aktualizowanej listy instytucji je oferujących, dostępnej na stronie, a także elastyczne podejście do organizacji praktyk zawodowych w miejscach znalezionych przez samych studentów.
--	--